

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

→ Grup Başkanlığı

Tarih: **11 Mayıs 2026**

Sayı: **18957**

44522

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
07.05.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

3 Mayıs 2026 tarihinde Şanlıurfa başta olmak üzere Birecik, Hilvan, Bozova, Viranşehir ve Harran ilçelerinde meydana gelen yoğun yağış ve fırtına sonrası ciddi altyapı sorunları, su baskınları ve taşkın olayları yaşanmıştır.

Yaşanan olaylarda çok sayıda yol su altında kalmış, rögar ve mazgallar taşarak işlevsiz hale gelmiş, yağmur suları tahliye edilememiş, vatandaşlar kendi imkânlarıyla rögar kapaklarını açmak zorunda kalmıştır. Birçok konut, iş yeri, araç ve tarım alanı zarar görmüş; altyapı yetersizlikleri nedeniyle taşkınların etkisi büyümüştür.

Özellikle yağmur suyu drenaj sistemlerinin yetersiz kaldığı, mevcut altyapının nüfus yoğunluğu ve yapılaşma baskısını karşılayamadığı, dere yatakları ve su tahliye güzergâhları üzerindeki plansız yapılaşmanın taşkın riskini artırdığı görülmüştür.

Bu durum yalnızca yoğun yağışın sonucu olarak değerlendirilemez. Yaşanan altyapı çöküşü; şehir planlaması, drenaj kapasitesi, imar uygulamaları, iklim değişikliğine karşı hazırlık düzeyi, denetim mekanizmaları ve kamu yatırımlarının yeterliliği bakımından yapısal sorunlara işaret etmektedir.

Ayrıca yaşanan zararların yalnızca bugünü değil; esnafın ticari faaliyetlerini, çiftçinin üretim kapasitesini, tarımsal verimliliği, bölge ekonomisini ve vatandaşların yaşam koşullarını ilerleyen yıllarda da etkileme riski bulunmaktadır.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Devlet; çevreyi korumak, şehirleşmeyi planlı yürütmek ve gerekli altyapı hizmetlerini sağlamakla yükümlüdür. Anayasa'nın 57'nci maddesi ise sağlıklı ve düzenli kentleşmenin sağlanmasını devletin görevi olarak düzenlemektedir.

Vatandaşların afet anında kendi imkânlarıyla rögar açmak zorunda kalması; altyapı planlaması, bakım-denetim süreçleri ve kriz hazırlığı bakımından kamu hizmetinin yeterliliğine ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 3 Mayıs 2026 tarihinde Şanlıurfa ve ilçelerinde meydana gelen yoğun yağış sonrası yaşanan su baskınları ve taşkın olaylarına ilişkin Bakanlığınızca hasar ve altyapı incelemesi yapılmış mıdır?
2. Birecik, Hilvan, Bozova, Viranşehir ve Harran ilçelerinde ayrı ayrı yağmur suyu drenaj altyapısının mevcut kapasitesi nedir?

3. Söz konusu ilçelerde mevcut altyapının nüfus yoğunluğu, yapılaşma ve iklim riski dikkate alınarak yeterli olup olmadığına ilişkin herhangi bir teknik rapor bulunmakta mıdır?
4. Yaşanan taşkın ve su baskınlarının temel nedenleri hakkında Bakanlığınızca hazırlanmış teknik değerlendirme veya ön inceleme raporu var mıdır?
5. Rögar ve mazgalların taşması ile yağmur sularının tahliye edilememesi olayları Bakanlığınızca incelenmiş midir?
6. Vatandaşların kendi imkânlarıyla rögar kapaklarını açmak zorunda kaldığı olaylar Bakanlığınız kayıtlarına geçmiş midir? Bu konuda herhangi bir idari veya teknik inceleme başlatılmış mıdır?
7. İlgili altyapı ve drenaj sistemlerinin işlevsiz hale gelmesine neden olan teknik, idari veya planlama kaynaklı eksiklikler tespit edilmiş midir?
8. Şanlıurfa ve söz konusu ilçelerde son 10 yıl içerisinde yağmur suyu altyapısı ve drenaj sistemleri için ayrılan yatırım bütçesi ne kadardır? Bu bütçelerin ne kadarı fiilen kullanılmıştır?
9. Söz konusu bölgelerde dere yatakları, taşkın riski taşıyan alanlar ve su tahliye güzergâhları üzerine yapılaşmaya izin verilmiş midir?
10. Bakanlığınızın taşkın riski taşıyan alanlara ilişkin güncel risk haritaları bulunmakta mıdır?
11. Şanlıurfa'da son 10 yıl içerisinde benzer su baskını ve taşkın olayları kaç kez yaşanmıştır?
12. Daha önce yaşanan benzer olaylara rağmen neden yeterli altyapı önlemleri alınmamıştır?
13. Yağmur suyu altyapısının yetersizliği nedeniyle zarar gören konut, iş yeri, araç ve kamu binası sayısı kaçtır?
14. Şanlıurfa ve ilçelerinde iklim değişikliğine bağlı aşırı hava olaylarına karşı yeni bir altyapı ve taşkın önleme planı hazırlanmakta mıdır?
15. Mevcut drenaj ve kanalizasyon altyapısının yenilenmesine yönelik acil yatırım programı bulunmakta mıdır?
16. Bu olaylar nedeniyle altyapı hizmetlerinde ihmali veya kusuru bulunan kurum, yüklenici firma veya kamu görevlileri hakkında herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?

17. 3 Mayıs 2026 tarihinde meydana gelen afet nedeniyle Şanlıurfa ve ilgili ilçelerde oluşan toplam kamu zararı ile vatandaş zararı ne kadardır?
18. Afet nedeniyle zarar gören vatandaşlar, esnaf ve çiftçilere yönelik nakdi destek, kira yardımı, faizsiz kredi, tazmin veya rehabilitasyon programı hazırlanmış mıdır?
19. Afetten zarar gören esnaf, çiftçi ve vatandaşların kredi, vergi, SGK ve kamu borçlarının ertelenmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
20. Şanlıurfa'nın etkilenen ilçelerinin "afet bölgesi" ilan edilmesine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
21. Zarar tespit çalışmalarının tamamlanma takvimi nedir ve sonuçlar kamuoyuyla şeffaf biçimde paylaşılacak mıdır?
22. Yaşanan taşkın ve su baskınları nedeniyle zarar gören tarım arazisi miktarı ne kadardır?
23. Tarımsal sulama altyapısı, drenaj kanalları ve kırsal su tahliye sistemlerinde meydana gelen hasar tespit edilmiş midir?
24. Afet nedeniyle ürün kaybı, toprak zararı veya sulama altyapısı hasarı yaşayan çiftçilere yönelik destek, tazmin veya rehabilitasyon programı hazırlanmakta mıdır?
25. Taşkın ve altyapı yetersizliği nedeniyle zarar gören kırsal mahallelerde drenaj ve su tahliye altyapısının güçlendirilmesine yönelik özel bir çalışma yapılacak mıdır?
26. Tarım alanlarının taşkın riski altında kalmasına neden olan altyapı ve planlama eksiklikleri hakkında herhangi bir teknik veya idari inceleme başlatılmış mıdır?
27. Yaşanan afetin bölgedeki esnaf, çiftçi ve vatandaşlar üzerindeki ekonomik etkilerine ilişkin orta ve uzun vadeli etki analizi yapılmış mıdır?
28. Altyapı yetersizlikleri nedeniyle ilerleyen yıllarda benzer afetlerde daha ağır sonuçlar yaşanmaması için hangi somut ve takvimlendirilmiş önlemler alınacaktır?
29. Şanlıurfa ve ilçelerinde afet dayanıklı altyapı ve şehir planlaması kapsamında yeni bir kapsamlı dönüşüm programı hazırlanmakta mıdır?